

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΙΙ

Διδάσκουσα Α. Στάμου

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΛΥΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Ποιο είναι το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα στα σχολεία της Ελλάδος στην παρούσα φάση? Με ποιούς τομείς μάθησης σχετίζονται άμεσα οι διδακτικοί του στόχοι?

Το Διαθεματικό Αναλυτικό Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) . Οι διδακτικοί του στόχοι σχετίζονται άμεσα με τρεις τομείς μάθησης. Τον γνωσιολογικό (αντίληψη), τον ψυχοκινητικό (δεξιότητες) και τον συναισθηματικό (στάσεις).

2. Ποιοι είναι οι άξονες γενικών κατηγοριών μαθησιακών στόχων του μαθήματος της μουσικής σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ και σε πόσα επίπεδα εντάσσονται?

Οι τρεις αυτοί άξονες είναι οι δεξιότητες εκτέλεσης, δραστηριότητες μουσικής δημιουργίας και δεξιότητες αξιολόγησης. Το περιεχόμενο αυτών των αξόνων εντάσσεται σε επιμέρους τρία (3) επίπεδα, σε αντιστοιχία με την ηλικία και τη σχολική τάξη και με εξειδικευμένους στόχους ανά επίπεδο

3. Σημειώστε τα βασικά και απαραίτητα μέρη ενός σχεδιαγράμματος μαθήματος ή διδακτικής ενότητας.

Τα βασικά μέρη είναι οι ενότητες Στόχοι , Υλικά, Μεθοδολογία Διδασκαλίας, Επέκταση-Αξιολόγηση.

4. Σημειώστε τρία βασικά στοιχεία που πρέπει να περιέχει το μάθημα της μουσικής στο σχολείο.

Μουσική πράξη, αυτενέργεια, εργασία των μαθητών σε ομάδες, σημεία σύνδεσης με τη σημερινή πραγματικότητα και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

5. Σημειώστε τρία βασικά χαρακτηριστικά της φωνής των μικρών παιδιών. Με τον ήχο ποιου οργάνου θα την παρομοιάζατε?

Η φωνή των μικρών παιδιών είναι απαλή, καθαρή, και αιθέρια, και παρομοιάζεται με τον ήχο του φλάουτου.

6. Πότε θεωρείται ότι ένα παιδί έχει αναπτύξει μελωδική ετοιμότητα?

Ένα παιδί έχει αναπτύξει μελωδική ετοιμότητα όταν μπορεί να τραγουδήσει ένα τραγούδι σε μια δοσμένη τονικότητα και τόνο και μπορεί να συντονίσει το τραγούδι του με την αναπνοή και την κίνησή του.

7. Ποιο είναι το βασικό χαρακτηριστικό της φωνής ενός μικρού παιδιού που δεν έχει ακόμη φτάσει σε μελωδική ετοιμότητα?

Το φαινόμενο που εμφανίζεται συχνά σε παιδιά προσχολικής ηλικίας είναι ότι δεν μπορούν να ξεχωρίσουν τη φωνή του τραγουδιού («μελωδική φωνή») από τη φωνή της ομιλίας. Η φωνή της ομιλίας σχηματίζεται χαμηλότερα από ότι αυτή του τραγουδιού. Αυτό τα παιδιά δεν το αντιλαμβάνονται και συχνά «μιλάνε» το τραγούδι αντί να το τραγουδάνε

8. Τι τύπου δραστηριότητες απαιτούνται για να φτάσουν τα παιδιά σε μελωδική ετοιμότητα?

Απαιτούνται δραστηριότητες που θα βοηθήσουν τα παιδιά α) να κατανοήσουν τη διαφορά ανάμεσα στους δύο τύπους φωνής, ομιλίας και τραγουδιού β) να βρουν τη «μελωδική φωνή τους» μέσα από δραστηριότητες ύψωσης της φωνής (π.χ. ήχοι σειρήνας, μάγισσας κλπ.) και γ) να εξοικειωθούν με τη χρήση της.

9. Τι τύπου δραστηριότητες είναι καλό να γίνονται πριν το ομαδικό τραγούδι στην τάξη με παιδιά που έχουν 'βρει τη μελωδική φωνή τους'?

Είναι σημαντικό πριν το ομαδικό τραγούδι στην τάξη να γίνονται *Δραστηριότητες που προηγούνται χρονικά του ομαδικού τραγουδιού:*
α) ασκήσεις για τον έλεγχο της αναπνοής (όπου οι μαθητές κατανοούν το ρόλο της εισπνοής-εκπνοής, το ρόλο της εκπνοής στον ήχο που προκύπτει, π.χ. απότομη και κοφτή εκπνοή με το διάφραγμα δίνει δυνατό και κοφτό ήχο, ενώ η απαλή και διαρκής εκπνοή δίνει σιγανό και συνεχόμενο ήχο), β) ασκήσεις για σωστή και καθαρή άρθρωση (π.χ. παιχνίδια όπως το μάντεμα των λέξεων που προφέρονται χωρίς ήχο αλλά με καθαρές κινήσεις της γλώσσας, των χειλιών, και της κάτω γνάθου), και γ) ασκήσεις ρυθμικής απαγγελίας (π.χ. λαχνίσματα, γλωσσοδέτες κλπ.) μπορούν να χρησιμεύσουν σαν προετοιμασία για κάποιο καινούριο στοιχείο ή κάποια δυσκολία που πιθανόν παρουσιάζει το τραγούδι, και γ) ασκήσεις για να «βρουν» τα παιδιά τη φωνή τους (ώστε να τραγουδούν στο φωνητικό φάσμα του τραγουδιού και όχι αυτό της ομιλίας), όπως σειρήνες, ήχος τρένου, μαντήλες και ήχος, φωνές ζώων κλπ.

10. Σημειώστε επτά βασικές αρχές που πρέπει να τηρούνται κατά τη διδασκαλία ενός τραγουδιού.

- Υπενθύμιση της σωστής στάσης του σώματος κατά το τραγούδι
- Οπτική επαφή όλων των μαθητών με τον/την παιδαγωγό.
- Ο τόνος ή η αρχική νότα του τραγουδιού
- Προετοιμασία της ομάδας για τραγούδι (τέμπο, αναπνοή)
- Η ένταση του τραγουδιού πρέπει να είναι γενικά χαμηλή χωρίς όμως να ισοπεδώνεται το τραγούδι.
- Το τέμπο του τραγουδιού πρέπει να είναι το φυσικό τέμπο που ταιριάζει στο τραγούδι (όχι πολύ αργό ή πολύ γρήγορο).
- Αποφεύγουμε την συστηματική συνοδεία του τραγουδιού με όργανα κατά την εκμάθηση. Η συνοδεία (ιδιαίτερα αυτή του πιάνου) συχνά εμποδίζει τους μαθητές να ακούσουν προσεκτικά τη μελωδία.